

PL

PL

PL

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 14.10.2009
KOM(2009) 531 wersja ostateczna

2009/0150 (CNS)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie udzielenia pomocy makrofinansowej Armenii

{SEC(2009)1324}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Podstawa i cele wniosku

Komisja przedstawia wniosek w sprawie udzielenia Armenii pomocy makrofinansowej w formie pożyczki i dotacji, aby pomóc w dostosowaniach gospodarczych tego kraju i finansowaniu jego potrzeb budżetowych oraz potrzeb w obszarze bilansu płatniczego ustalonych przez MFW. Proponowana pomoc wesprze przygotowany przez władze armeńskie program gospodarczy służący zrównoważeniu budżetu i bilansu płatniczego. Pomoże ona Armenii w walce ze skutkami światowego kryzysu finansowego.

Proponowana wspólnotowa pomoc makrofinansowa uzupełni wsparcie ze strony MFW przewidziane na mocy zmiany promesy kredytowej przyjętej przez Radę Wykonawczą MFW w dniu 3 marca 2009 r. oraz wsparcie Banku Światowego, które przyjmie formę pożyczek wspierających finanse publiczne. Wspólnotowa pomoc makrofinansowa będzie miała charakter wyjątkowy i będzie ograniczona w czasie oraz uwarunkowana w szczególności postępami w realizacji bieżącego programu MFW oraz zadowalającym wypełnieniem warunków dotyczących polityki gospodarczej, którym będzie podlegać pomoc.

W kontekście zidentyfikowanych na rok 2010 potrzeb finansowych Armenii ważne jest, aby wspólnotowa pomoc makrofinansowa została wypłacona w okresie 2010-2011.

• Kontekst ogólny

Ogólnoswiatowe pogorszenie koniunktury gospodarczej, a w szczególności szybkie pogarszanie się stanu gospodarki rosyjskiej, miały duży wpływ na armeńską gospodarkę, która w ostatnim kwartale 2008 r. zaczęła się kurczyć. Po sześciu latach dwucyfrowego wzrostu zawdzięczanego głównie napływowi środków zarobionych przez emigrantów i przekazywanych do kraju (ang. *remittances*) i bezpośrednim inwestycjom zagranicznym z Rosji, w 2008 r. gospodarka Armenii rosła w tempie 6,8 % w porównaniu z 13,7 % w roku 2007. Ucierpiał szczególnie wzrost w kluczowych sektorach armeńskiej gospodarki, takich jak budownictwo, metalurgia czy obróbka diamentów, podczas gdy wpływy z eksportu zmniejszyły się, co spowodowało pogłębienie deficytu obrotów bieżących w 2008 r. do 11,3 % PKB z 6,4 % w roku 2007.

W 2008 r. kurs armeńskiej waluty pozostawał względnie stabilny, częściowo dzięki interwencjom banku centralnego (prowadzącym do 20 %-owego zmniejszenia rezerw w okresie do stycznia 2009 r.), jednak w związku z ciągłym pogarszaniem się sytuacji gospodarczej w 2009 r. władze Armenii przeszły w marcu na system w pełni płynnego kursu walutowego, pozwalając na faktyczną dewaluację armeńskiego drama w stosunku do EUR i USD o około 22 %. MFW zatwierdził równocześnie 28-miesięczną promesę kredytową na kwotę 540 mln USD, aby wesprzeć Armenię w sytuacji pogarszającego się otoczenia gospodarczego i zapewnić sprawne przejście na system

płynnego kursu walutowego.

Chociaż negatywne skutki dewaluacji zostały w dużej mierze zamortyzowane, a podstawy systemu bankowego pozostawały solidne, sytuacja gospodarcza w pierwszych sześciu miesiącach 2009 r. istotnie się pogorszyła, o czym świadczy spadek PKB o 16,3 % w ujęciu rok do roku. Produkcja przemysłowa zmniejszyła się o 11,5 %, a sektor budownictwa – o 53,5 %. Kurczenie się gospodarki było przyczyną pojawienia się znacznych, dodatkowych potrzeb w zakresie finansowania budżetu, jako że w pierwszych pięciu miesiącach 2009 r. dochody spadły o 33 % (rok do roku), a mimo przełożenia w czasie wydatków innych niż wydatki podstawowe, armeńskie władze nie zdołały osiągnąć docelowego deficytu budżetowego. Przewiduje się, że nawet przy znacznych cięciach w finansach publicznych deficyt budżetowy za 2009 r. będzie się kształtował na poziomie około 6,5 % PKB, a jego pokrycie z ustalonych pierwotnie przez MFW źródeł finansowania jest mało prawdopodobne. W związku z tym, w odpowiedzi na wniosek władz Armenii, w dniu 22 czerwca 2009 r. Rada Wykonawcza MFW zatwierdziła zwiększenie dostępu tego kraju do środków funduszu w ramach promesy kredytowej o około 250 mln USD (180 % armeńskiej kwoty udziałowej).

W momencie zakończenia pierwszego przeglądu promesy kredytowej MFW (zatwierdzonego w dniu 22 czerwca 2009 r.) przewidywano, że łącznie realny PKB zmniejszy się w 2009 r. o 9,5 %¹, co stanowi zasadniczy zwrot w porównaniu ze stopą wzrostu z poprzednich lat, jak również znaczne pogorszenie prognoz gospodarczych dla Armenii w porównaniu z prognozami formułowanymi w momencie zatwierdzania promesy kredytowej dla tego kraju. Najnowsze dane z połowy lipca wskazują nawet na jeszcze poważniejsze niż przewidywano w skorygowanych założeniach z czerwca pogorszenie koniunktury gospodarczej.

Pogorszenie koniunktury gospodarczej doprowadziło również do znacznego zwiększenia zapotrzebowania na finansowanie zewnętrzne w porównaniu z sytuacją z marca 2009 r. Jest to wynikiem znacznie większego spadku wpływów z eksportu, *remittances* i bezpośrednich inwestycji zagranicznych, pomimo dewaluacji waluty w marcu 2009 r. W pierwszych sześciu miesiącach 2009 r. obroty w handlu zagranicznym zmniejszyły się o 31,5 % w ujęciu rok do roku, przy czym eksport i import spadły odpowiednio o 45,9 % i 27,5 %. W okresie od stycznia do maja 2009 r. wartość *remittances* spadła o 30 % w porównaniu z tym samym okresem 2008 r., chociaż późniejsze dane wskazują na to, że spadek ten będzie jeszcze bardziej gwałtowny. Przewiduje się obecnie, że eksport i *remittances* zmniejszą się o wartość w przedziale 10-20 % zarówno w 2009, jak i 2010 r., co pomimo dewaluacji waluty spowoduje zwiększenie deficytu obrotów bieżących w 2009 r. do poziomu 13 % PKB.

- **Obowiązujące przepisy w dziedzinie, której dotyczy wniosek**

Brak

¹ Nowsze dane wskazują na to, że bardziej prawdopodobne jest, iż w 2009 r. PKB skurczy się o ponad 10 %.

- **Spójność z pozostałymi obszarami polityki i celami Unii**

Armenia jest jednym z krajów partnerskich UE w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS). Plan działania UE-Armenia w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa przyjęty został w listopadzie 2006 r. na okres pięciu lat. Dążenie do stabilności, lepszych rządów i rozwoju gospodarczego w krajach znajdujących się za wschodnimi granicami UE leży w żywotnym interesie Unii Europejskiej. W tym celu Komisja Europejska przygotowała wniosek w sprawie ustanowienia „Partnerstwa Wschodniego”. Partnerstwo Wschodnie zostało oficjalnie zainicjowane przez UE i sześć krajów partnerskich podczas szczytu praskiego w dniu 7 maja 2009 r.

2. KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENA SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Przygotowując niniejszy wniosek, służby Komisji kontaktowały się z władzami Armenii i Międzynarodowym Funduszem Walutowym w celu przedyskutowania potrzeb dotyczących pomocy. Przed przedstawieniem wniosku Komisja konsultowała się z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym, który nie miał zastrzeżeń do niniejszego wniosku. Po przyjęciu decyzji Rady służby Komisji negocjować będą z władzami Armenii protokół ustaleń, umowę o dotację i umowę pożyczki, aby szczegółowo określić zasady udzielenia pomocy.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy specjalistycznej**

Przygotowana zostanie ocena operacyjna jakości i wiarygodności publicznego obiegu środków finansowych oraz instrumentów kontroli administracyjnej w Armenii, przy wsparciu konsultantów zewnętrznych powołanych przez Komisję.

- **Ocena skutków**

Pomoc makrofinansowa będzie miała bezpośredni wpływ na bilans płatniczy Armenii i przyczyni się w ten sposób do złagodzenia trudności finansowych ograniczających realizację programu gospodarczego władz oraz do sfinansowania deficytu budżetowego. Pomoc makrofinansowa wesprze ponadto realizację ogólnych celów programu stabilizacji uzgodnionego z MFW, którego celem jest w szczególności przeprowadzenie dostosowania w zakresie równowagi zewnętrznej, zwiększenie rezerw walutowych, podtrzymanie zaufania do krajowej waluty i krajowego systemu bankowego oraz ochrona ludności ubogiej. Ze względu na potencjalną presję na bilans płatniczy, która może powstać w związku ze złagodzeniem polityki fiskalnej, część pomocy makrofinansowej udzielona zostanie w postaci dotacji.

Pomoc na finansowanie projektów i/lub pomoc techniczna nie byłyby odpowiednim narzędziem realizacji tych celów makroekonomicznych. Jeżeli pomoc zostanie udostępniona w formie wsparcia bilansu płatniczego, jak jest to proponowane w przypadku Armenii, przyczyni się ona do zasilenia rezerw banku centralnego, zgodnie z założeniami programu stabilizacji makroekonomicznej. Jednak ze względu na potencjalną presję na bilans płatniczy, która może powstać w związku ze złagodzeniem

polityki fiskalnej, część pomocy makrofinansowej może zostać również przeznaczona na sfinansowanie deficytu budżetowego.

Pomoc WE pomoże także władzom we wdrożeniu krótko- i średnioterminowych działań politycznych zidentyfikowanych w ramach planu działania UE-Armenia.

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

- **Krótki opis proponowanych działań**

Wspólnota udostępni Armenii pomoc makrofinansową do maksymalnej kwoty 100 mln EUR. Biorąc pod uwagę poważne skutki kryzysu dla gospodarki Armenii i kwalifikowalność kraju do finansowania na zasadach preferencyjnych (IDA), pomoc Wspólnoty składać się będzie z dotacji (35 mln EUR) i pożyczki (65 mln EUR). Odnośnie do części pożyczkowej pomocy, Komisja zostanie upoważniona do pożyczania kwoty maksymalnie 65 mln EUR na rynkach kapitałowych lub od instytucji finansowych.

Pomoc udostępniona zostanie w dwóch transzach. Maksymalny średni termin wymagalności pożyczki nie przekroczy 15 lat. Pomocą zarządzać będzie Komisja, która uzgodni z władzami szczegółowe warunki dotyczące polityki gospodarczej oraz warunki finansowe, którym podlegać będzie wypłata każdej transzy. Uwzględnione zostaną odpowiednio przepisy szczegółowe dotyczące zapobiegania nadużyciom finansowym oraz innym nieprawidłowościom, zgodnie z rozporządzeniem finansowym.

Pomoc będzie w pełni zgodna z celami makroekonomicznymi już ustalonymi w dokumentach dotyczących polityki gospodarczej Armenii, takich jak memorandum dotyczące polityki gospodarczej i finansowej na 2009 r. oraz techniczny protokół ustaleń uzgodnione z MFW. Będzie ona także spójna z długoterminowymi celami polityki zawartymi w planie działania UE-Armenia przyjętym w listopadzie 2006 r. Jeśli chodzi o szczegółowe warunki dotyczące polityki gospodarczej, którym podlega wypłata transz pożyczki i dotacji, Komisja zamierza skoncentrować się na ograniczonej liczbie obszarów, w tym w szczególności na zarządzaniu finansami publicznymi. Komisja może również rozważyć ukierunkowanie warunków na określone działania polityczne o szczególnym znaczeniu, takie jak priorytety zidentyfikowane w kontekście planu działania UE-Armenia oraz sprawozdania z postępu prac z 2009 r. lub też środki uznane za właściwe w następstwie wspomnianej wyżej oceny operacyjnej.

- **Podstawa prawna:**

Artykuł 308 Traktatu.

- **Zasada pomocniczości**

Niniejszy wniosek wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji Wspólnoty. Zasada pomocniczości nie ma zatem zastosowania.

- **Zasada proporcjonalności**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności z następujących względów.

Pomoc w maksymalnej kwocie 100 mln EUR odpowiada 19 % potrzeb finansowych Armenii pozostających do pokrycia w latach 2009-2010 w kontekście programu MFW, po tym gdy zostanie udzielona pomoc makroekonomiczna przez MFW, Bank Światowy i Azjatycki Bank Rozwoju, i jest ona udostępniana niezależnie od wsparcia budżetowego w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (ENPI), którego wypłata przewidziana jest na ten sam rok (19,5 mln EUR w 2010 r., po wypłacie pierwszej transzy w kwocie 12,3 mln EUR w 2009 r.). Ten wysoki poziom finansowania przez Wspólnotę uwzględnia obecną wyjątkową sytuację gospodarczą, związaną z negatywnym wpływem światowego kryzysu ekonomicznego na gospodarkę Armenii.

- **Wybór instrumentów**

Proponowane instrumenty: inne.

Wobec braku rozporządzenia ramowego dla instrumentu pomocy makrofinansowej doraźne decyzje Rady podejmowane na mocy art. 308 Traktatu są jedynym dostępnym instrumentem prawnym w odniesieniu do rozpatrywanej pomocy.

4. WPLYW NA BUDŻET

Dotacja (35 mln EUR) zostanie sfinansowana ze środków na zobowiązania w 2009 r. w ramach pozycji w budżecie nr 01 03 02 (Pomoc makroekonomiczna), a wypłaty nastąpią w 2010 r. w najbliższym możliwym terminie.

Zgodnie z rozporządzeniem ustanawiającym Fundusz Gwarancyjny² wpłata do funduszu z tytułu pożyczki w kwocie 65 mln EUR wypłacanej w 2010 r. nastąpi w roku 2012 w maksymalnej kwocie 5,85 mln EUR.

5. INFORMACJE DODATKOWE

- **Klauzula przeglądu/rewizji/wygaśnięcia**

We wniosku jest określony ograniczony termin dostępności pomocy.

² Artykuł 5 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 480/2009 z dnia 25 maja 2009 r. ustanawiającego Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych (wersja ujednolicona). Wpłata pochodzi ze środków z pozycji „Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego” (pozycja w budżecie 01 04 01 14).

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie udzielenia pomocy makrofinansowej Armenii

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 308,

uwzględniając wniosek Komisji³,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego⁴,

po zasięgnięciu opinii Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Stosunki między Armenią a Unią Europejską rozwijają się w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa. W dniu 14 listopada 2006 r. UE uzgodniła z Armenią plan działania w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa, ustalający średnioterminowe priorytety w stosunkach między UE a Armenią oraz związane z nimi działania polityczne mające doprowadzić do dalszej integracji gospodarczej. Stosunki między UE a Armenią zostały wzmocnione dzięki niedawno zainicjowanemu Partnerstwu Wschodniemu.
- (2) Od drugiego półrocza 2008 r. gospodarka armeńska odczuwa w coraz większym stopniu negatywne skutki światowego kryzysu finansowego, czego przejawem jest zmniejszenie produkcji, spadek dochodów budżetowych oraz rosnące potrzeby w zakresie finansowania zewnętrznego.
- (3) Dostosowania gospodarcze Armenii i ożywienie jej gospodarki są wspierane pomocą finansową Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW). W marcu 2009 r. władze Armenii uzgodniły z MFW porozumienie w sprawie promesy kredytowej na kwotę 540 mln USD, mającej pomóc w dokonaniu niezbędnych dostosowań w armeńskiej gospodarce w związku z kryzysem gospodarczym.
- (4) W związku z dalszym pogorszeniem sytuacji gospodarczej, koniecznością skorygowania założeń gospodarczych będących podstawą programu, jak również zwiększeniem potrzeb w zakresie finansowania zewnętrznego, Armenia i MFW uzgodniły zwiększenie środków udostępnianych przez fundusz na rzecz Armenii o 250

³ Dz.U. C z , s. .

⁴ Dz.U. C z , s. .

mln USD, które zostało zatwierdzone przez Radę Wykonawczą MFW w dniu 22 czerwca 2009 r.

- (5) Wspólnota zamierza udostępnić w 2009 i 2010 r. dotacje na wsparcie budżetowe w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (ENPI) w łącznej wysokości 32 mln EUR.
- (6) W związku z pogorszeniem sytuacji gospodarczej i perspektyw gospodarczych Armenia wystąpiła o dodatkową pomoc makrofinansową Wspólnoty.
- (7) Biorąc pod uwagę, że w 2010 r. w bilansie płatniczym Armenii utrzymywać się będzie pozostająca do zaspokojenia luka finansowa, udzielenie pomocy makrofinansowej jest w obecnych nadzwyczajnych okolicznościach właściwą odpowiedzią na wniosek tego kraju, mającą na celu wsparcie, w powiązaniu z bieżącym programem MFW, jego stabilizacji gospodarczej. Przewiduje się, że niniejsza pomoc finansowa przyczyni się również do zmniejszenia potrzeb w zakresie finansowania budżetu.
- (8) W celu zagwarantowania skutecznej ochrony interesów finansowych Wspólnoty związanych z niniejszą pomocą finansową konieczne jest, aby Armenia zapewniła odpowiednie środki w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji oraz wszelkim innym nieprawidłowościom związanym z tą pomocą i w zakresie ich zwalczania, oraz by zapewniona została możliwość przeprowadzania kontroli przez Komisję oraz Trybunał Obrachunkowy.
- (9) Udostępnienie pomocy finansowej Wspólnoty nie narusza uprawnień władzy budżetowej.
- (10) Niniejsza pomoc powinna być zarządzana przez Komisję w porozumieniu z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym.
- (11) Traktat nie określa dla przyjęcia niniejszej decyzji innych kompetencji niż wynikające z art. 308,

STANOWI, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

1. Wspólnota udostępnia Armenii pomoc makrofinansową w postaci instrumentu pożyczkowego i dotacji, aby wesprzeć stabilizację gospodarczą Armenii oraz złagodzić jej potrzeby budżetowe oraz potrzeby w obszarze bilansu płatniczego określone w aktualnym programie MFW.
2. Pożyczka w ramach niniejszej pomocy wynosi 65 mln EUR (maksymalna kwota główna), o maksymalnej wymagalności 15 lat. Komisję upoważnia się w tym celu do pożyczania w imieniu Wspólnoty Europejskiej niezbędnych środków.
3. Dotacja w ramach niniejszej pomocy wynosi maksymalnie 35 mln EUR.
4. Udostępnianiem wspólnotowej pomocy finansowej zarządza Komisja, w ścisłej współpracy z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym, w sposób spójny z umowami lub ustaleniami zawartymi między Armenią i MFW.

5. Pomoc finansowa Wspólnoty udostępniana jest na okres dwóch lat począwszy od pierwszego dnia po wejściu w życie protokołu ustaleń, o którym mowa w art. 2 ust.1. Jednakże, jeżeli wymagają tego okoliczności, Komisja, po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym, może podjąć decyzję o przedłużeniu okresu dostępności pomocy o maksymalnie jeden rok.

Artykuł 2

1. Komisja uzgadnia z władzami Armenii, po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym, warunki dotyczące polityki gospodarczej, którym podlega wspólnotowa pomoc makrofinansowa, a które określone zostaną w protokole ustaleń, umowie o dotację i umowie pożyczki. Warunki te są spójne z umowami i ustaleniami zawartymi między Armenią i MFW. Szczegółowe warunki finansowe pomocy określają umowa o dotację i umowa pożyczki do uzgodnienia między Komisją a władzami Armenii.
2. W okresie realizacji wspólnotowej pomocy finansowej Komisja monitoruje prawidłowość regulacji finansowych i procedur administracyjnych Armenii oraz wewnętrznych i zewnętrznych mechanizmów kontroli, które są istotne z punktu widzenia takiej pomocy.
3. W regularnych odstępach czasu Komisja ocenia, czy polityka gospodarcza Armenii jest zgodna z celami pomocy wspólnotowej oraz czy uzgodnione warunki dotyczące polityki gospodarczej są przestrzegane w zadowalający sposób. Komisja działa w tym zakresie w ścisłej współpracy z Międzynarodowym Funduszem Walutowym i Bankiem Światowym oraz, jeżeli jest to wymagane, z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym.

Artykuł 3

1. Wspólnotowa pomoc finansowa jest udostępniana Armenii przez Komisję w dwóch transzach, z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w ust. 2. Wysokość obydwu transzy zostanie określona w protokole ustaleń.
2. O wypłacie transzy decyduje Komisja, zgodnie z warunkami pomocy ustalonymi w umowie o dotację i umowie pożyczki, przy czym warunkiem wypłaty jest zadowalająca realizacja warunków dotyczących polityki gospodarczej, które zostały uzgodnione w protokole ustaleń. Wypłata drugiej transzy następuje nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od wypłaty pierwszej transzy.
3. Środki Wspólnoty są wypłacane Narodowemu Bankowi Armenii. Ich równowartość w walucie lokalnej może zostać przelana na rzecz skarbu państwa Armenii jako beneficjenta końcowego, z zastrzeżeniem postanowień uzgodnionych w protokole ustaleń, w tym potwierdzenia budżetowych potrzeb finansowych pozostających do zaspokojenia.

Artykuł 4

1. Operacje zaciągania i udzielania pożyczek przeprowadzane są w euro z tą samą datą waluty i nie wiążą się dla Wspólnoty ze zmianą terminów wymagalności, ani z ryzykiem walutowym, ryzykiem stopy procentowej lub innym ryzykiem handlowym.
2. Na wniosek Armenii Komisja podejmuje niezbędne kroki w celu dopilnowania, aby w warunkach pożyczki uwzględniona została klauzula wcześniejszej spłaty i aby klauzula ta mogła zostać wykonana.
3. Na wniosek Armenii oraz jeśli okoliczności pozwolą na poprawę oprocentowania pożyczki, Komisja może refinansować całość lub część pierwotnej pożyczki lub zmienić odpowiednie warunki finansowe. Operacje refinansowania lub zmiany warunków pożyczki przeprowadzane są zgodnie z warunkami określonymi w ust. 1 i nie skutkują przedłużeniem średniego terminu wymagalności pożyczki ani zwiększeniem kwoty kapitału pozostającego do spłaty na dzień refinansowania lub zmiany warunków pożyczki.
4. Wszystkie koszty poniesione przez Wspólnotę w związku z operacjami zaciągania i udzielania pożyczek na podstawie niniejszej decyzji są pokrywane przez Armenię.
5. Komitet Ekonomiczno-Finansowy jest na bieżąco informowany o rozwoju sytuacji w zakresie operacji określonych w ust. 2 i 3.

Artykuł 5

Wspólnotowa pomoc finansowa jest realizowana zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich⁵ oraz przepisów wykonawczych⁶ do tego rozporządzenia. Protokół ustaleń, umowa o dotację i umowa pożyczki, które zostaną uzgodnione z władzami Armenii, przewidują w szczególności podjęcie przez Armenię stosownych środków w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji oraz wszelkim innym nieprawidłowościom związanym z pomocą i zwalczania ich. Protokół i umowy przewidują także kontrole Komisji, w tym Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych, w tym prawo przeprowadzania inspekcji i kontroli na miejscu, a także – w stosownych przypadkach – kontrole Trybunału Obrachunkowego przeprowadzane na miejscu.

Artykuł 6

Do dnia 31 sierpnia każdego roku Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, które zawiera ocenę wykonania niniejszej decyzji za rok poprzedzający. Sprawozdanie zawiera informacje o związku pomiędzy warunkami dotyczącymi polityki określonymi w protokole ustaleń zgodnie z art. 2 ust. 1 oraz bieżącymi wynikami

⁵ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 1995/2006 (Dz.U. 390 z 30.12.2006, s. 1)

⁶ Rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002, Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 1.

gospodarczymi i budżetowymi Armenii a decyzją Komisji dotyczącą wypłacenia transzy pomocy.

Artykuł 7

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. TYTUŁ WNIOSKU:

Pomoc makrofinansowa dla Armenii

2. STRUKTURA ABM/ABB

Dziedzina/dziedziny polityki, których dotyczy wniosek i powiązane działanie/działania:

Tytuł 01 – Sprawy gospodarcze i finansowe, 03 – Międzynarodowe kwestie gospodarcze i finansowe

3. POZYCJE W BUDŻECIE

3.1. Pozycje w budżecie (pozycje operacyjne i powiązane pozycje pomocy technicznej i administracyjnej (dawniej pozycje B.A)), wraz z treścią:

Artykuł 01 03 02 – Pomoc makroekonomiczna 01 04 01 14 – Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego związane z pożyczkami wspólnotowymi zaciągniętymi na pomoc makrofinansową dla państw trzecich.

3.2. Czas trwania działania i wpływu finansowego:

Pomoc zostanie uruchomiona w 2010 r. Założono wstępnie, że wszystkie wypłaty nastąpią w roku 2010, w dwóch transzach. Nie można jednak wykluczyć możliwości wystąpienia opóźnień, które przedłużą czas trwania działania.

3.3. Informacje budżetowe :

Pozycja w budżecie	Rodzaj wydatków		Nowe	Wkład EFTA	Wkład krajów ubiegających się o członkostwo	Dział w perspektywie finansowej
01.04.01.14	Obowiązkowe	Zróżnicowane	NIE	NIE	NIE	Nr 4
01. 03. 02	Nieobowiązkowe	Zróżnicowane	NIE	NIE	NIE	Nr 4

3.4. Część pożyczkowa pomocy

01 04 01 14 - Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego

Fundusz gwarancyjny dla działań zewnętrznych musi zostać zasilony wpłatami zgodnie z rozporządzeniem w sprawie Funduszu, ze zmianami. Zgodnie z tym rozporządzeniem po udzieleniu pożyczki fundusz gwarancyjny nie jest już zasilany

wpłatą w pełnej wysokości pożyczki w chwili wydania decyzji, ale wysokość wpłaty jest ustalana na podstawie kwoty pozostającej do zapłaty na koniec roku. Wysokość wpłaty jest obliczana na początku roku „n” jako różnica pomiędzy kwotą docelową a wartością aktywów netto Funduszu na koniec roku „n-1”. Jest ona włączana w roku „n” do budżetu wstępnego na rok „n+1” i faktycznie przekazywana w ramach jednej transakcji na początku roku „n+1” z pozycji „Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego” (pozycja w budżecie nr 01 04 01 14).

W konsekwencji 9 % (maksymalnie 5,85 mln EUR) wypłaconej faktycznie kwoty zostanie uwzględnione w kwocie docelowej na koniec roku „n-1” do celów obliczenia wpłat zasilających Fundusz.

01 04 01 04 – Gwarancja Wspólnoty Europejskiej związana z pożyczkami wspólnotowymi zaciągniętymi na pomoc makrofinansową dla państw trzecich.

Wpis w budżecie („p.m.”) odzwierciedlający gwarancję budżetową z tytułu pożyczki (65 mln EUR) zostanie uruchomiony tylko w razie faktycznego wykorzystania gwarancji. Oczekuje się, że gwarancja budżetowa nie zostanie uruchomiona.

4. ZESTAWIENIE ZASOBÓW

4.1. Zasoby finansowe

4.1.1. Zestawienie środków na zobowiązania (CA) i środków na płatności (PA)

mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

Rodzaj wydatków	Sekcja nr		2009	2010			Razem
-----------------	-----------	--	------	------	--	--	-------

Wydatki operacyjne⁷

Środki na zobowiązania (CA)	8.1.	a	99,000	107,000 ⁸			
Środki na płatności (PA)		b	110,000	111,000 ⁸			

Wydatki administracyjne w ramach kwoty referencyjnej⁹

Pomoc techniczna i administracyjna (NDA)	8.2.4.	c	0	0			
--	--------	---	---	---	--	--	--

KWOTA REFERENCYJNA OGÓŁEM

Środki na zobowiązania		a+c	0	0			
Środki na płatności		b+c	0	0			

Wydatki administracyjne niewzgodnione w kwocie referencyjnej¹⁰

Wydatki na zasoby ludzkie i powiązane wydatki (NDA)	8.2.5.	d	0	0			
Wydatki administracyjne, inne niż koszty zasobów ludzkich i powiązane koszty, niewzgodnione w kwocie referencyjnej (NDA)	8.2.6.	e	0	0			

Indykatywne koszty finansowe interwencji ogółem

OGÓŁEM CA, w tym koszty zasobów ludzkich		a+c +d +e	99,000	107,000 ⁸			
OGÓŁEM PA, w tym koszty zasobów ludzkich		b+c +d +e	110,000	111,000 ⁸			

⁷ Wydatki niewchodzące w zakres rozdziału xx 01 w tytule xx.

⁸ Wstępny projekt budżetu na 2010 r.

⁹ Wydatki w ramach art. xx 01 04 w tytule xx.

¹⁰ Wydatki w ramach rozdziału xx 01 z wyłączeniem art. xx 01 04 lub xx 01 05.

4.1.2. Zgodność z programowaniem finansowym

- ☒ Wniosek jest zgodny z istniejącym programowaniem finansowym.
- ☐ Wniosek wymaga przeprogramowania odpowiedniego działu w perspektywie finansowej.
- ☐ Wniosek może wymagać zastosowania postanowień porozumienia międzyinstytucjonalnego¹¹ (tzn. instrumentu elastyczności lub zmiany perspektywy finansowej).

4.1.3. Wpływ finansowy na dochody

- ☒ Wniosek nie ma wpływu finansowego na dochody
- ☐ Wniosek ma następujący wpływ finansowy na dochody:

4.2. Zasoby ludzkie w przeliczeniu na pełne etaty (w tym urzędnicy, pracownicy zatrudnieni na czas określony i personel zewnętrzny) – szczegółowe informacje w pkt 8.2.1.

Zapotrzebowanie na dany rok	2009	2010				
Zasoby ludzkie ogółem	1/3	1/3				

5. OPIS I CELE

5.1. Potrzeba, która ma zostać zaspokojona w perspektywie krótko- lub długoterminowej

Gospodarka armeńska została poważnie dotknięta ogólnoświatowym kryzysem gospodarczo-finansowym. W drugim półroczu 2008 r. tempo wzrostu gospodarczego zaczęło spadać. Przewiduje się, że w roku 2009 produkcja zmniejszy się o 9,5 %. Mimo dewaluacji kursu wymiany w marcu 2009 r., w związku z ostrym spadkiem napływu tzw. *remittances* i bezpośrednich inwestycji zagranicznych nie przewiduje się zmniejszenia deficytu obrotów bieżących, a zatem potrzeby w zakresie finansowania zewnętrznego utrzymają się. Międzynarodowy Fundusz Walutowy ustalił, że luka w finansowaniu zewnętrznym do pokrycia przez MFW, Bank Światowy i oficjalnych darczyńców wyniesie 1,113 mld USD w 2009 r. i 549 mln USD w 2010 r. Zgodnie z obecnymi założeniami przewiduje się, iż w latach 2009 i 2011 program zostanie sfinansowany w całości, ale w 2010 r. wysokość luki finansowej pozostającej do pokrycia po wypłacie wsparcia ze strony MFW i spodziewanej pomocy Banku Światowego szacuje się na kwotę około 140 mln USD, co odpowiada kwocie pomocy UE będącej przedmiotem wniosku.

¹¹ Zob. pkt 19 i 24 porozumienia międzyinstytucjonalnego.

5.2. Wartość dodana z tytułu zaangażowania Wspólnoty i spójność wniosku z innymi instrumentami finansowymi oraz możliwa synergia.

Wsparcie finansowe Wspólnoty odzwierciedla znaczenie strategiczne kraju dla UE w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa i Partnerstwa Wschodniego. Pomoc makrofinansowa jest właściwym instrumentem uzupełniającym istniejącą pomoc wspólnotową i kompletuje finansowanie programu dostosowań gospodarczych, wspieranego przez MFW. Dzięki temu możliwe jest osiągnięcie znacznych synergii w zakresie wpływu tej pomocy na reformy gospodarcze i stabilizację gospodarczą.

5.3. Cele, spodziewane wyniki oraz wskaźniki związane z wnioskiem w kontekście ABM (zarządzania kosztami działań).

W ramach działania „Międzynarodowe kwestie gospodarcze i finansowe” DG ds. Gospodarczych i Finansowych, cel „udzielania pomocy makrofinansowej krajom trzecim w ramach rozwiązywania sytuacji kryzysowych dotyczących ich bilansów płatniczych i przywracania zadłużenia zewnętrznego do zrównoważonego poziomu” jest związany z celem ogólnym „promowania dobrobytu poza obszarem Unii Europejskiej”.

Z celem tym wiążą się następujące wskaźniki: „saldo obrotów bieżących wyrażone jako procent PKB”, „zadłużenie zewnętrzne wyrażone jako procent PKB” oraz „oficjalne rezerwy w miesiącach importu towarów i usług”.

5.4. Metoda realizacji (indykatoryna)

X Zarządzanie scentralizowane

☒ bezpośrednio przez Komisję

☐ pośrednio przez:

☐ agencje wykonawcze

☐ ustanowione przez Wspólnoty organy określone w art. 185 rozporządzenia finansowego

☐ krajowe organy sektora publicznego/organy pełniące misję służby publicznej

☐ **Zarządzanie dzielone lub zdecentralizowane**

☐ z państwami członkowskimi

☐ z krajami trzecimi

☐ **Zarządzanie wspólne z organizacjami międzynarodowymi (należy wyszczególnić)**

Uwagi:

6. MONITOROWANIE I OCENA

6.1. System monitorowania

Monitorowanie działań przez służby Komisji będzie prowadzone na podstawie wskaźników makroekonomicznych i polityki strukturalnej, które zostaną uzgodnione z władzami Armenii w protokole ustaleń. Władze zobowiązane będą do składania służbom Komisji regularnych sprawozdań dotyczących wyżej wymienionych wskaźników. Delegatura Komisji Europejskiej w Erywaniu składać będzie również sprawozdania dotyczące kwestii istotnych dla monitorowania pomocy. Służby Komisji pozostaną w ścisłym kontakcie z MFW oraz Bankiem Światowym, by korzystać z wiedzy specjalistycznej tych instytucji.

6.2. Ocena

6.2.1. Ocena ex ante

Ocena ex ante przeprowadzona została przez służby Komisji (przez jednostkę D3 DG ds. Gospodarczych i Finansowych).

6.2.2. Działania podjęte w wyniku oceny pośredniej/ex post (wnioski wyciągnięte z podobnych doświadczeń w przeszłości)

Ocenę ex post poprzedniej pomocy makrofinansowej na rzecz Armenii przeprowadzono w 2004 r. Oceny ex post przeprowadzono również dla innego niepodległego państwa powstałego na terytorium byłego Związku Radzieckiego (Tadżykistanu) i innych krajów Bałkanów Zachodnich (Albanii, Bośni i Hercegowiny oraz Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii). Wyniki tych ocen są źródłem użytecznej wiedzy, która może zostać wykorzystana w trakcie obecnej operacji na rzecz Armenii.

Na podstawie przeprowadzonych dotychczas ocen można stwierdzić, że pomoc makrofinansowa przyczynia się do poprawy równowagi zewnętrznej, stabilności makroekonomicznej i realizacji reform strukturalnych w kraju będącym jej odbiorcą, nawet jeśli jej oddziaływanie jest czasem umiarkowane i pośrednie. W większości przypadków operacje pomocy makrofinansowej mają pozytywny wpływ na bilans płatniczy kraju-beneficjenta i przyczyniają się do zmniejszenia jego ograniczeń budżetowych. Prowadzą one również do nieznacznie wyższego wzrostu gospodarczego.

6.2.3. Warunki i częstotliwość przyszłych ocen.

Przeprowadzenie niezależnej oceny ex post pomocy na rzecz Armenii planuje się w ramach wieloletniego programu ocen DG ds. Gospodarczych i Finansowych. Odbędzie się ona w ciągu roku do dwóch po upływie okresu realizacji.

7. ŚRODKI ZWALCZANIA NADUŻYĆ FINANSOWYCH

Służby Komisji zainicjowały realizowany obecnie program oceny operacyjnej obiegu środków finansowych oraz procedur administracyjnych we wszystkich

krajach trzecich korzystających ze wspólnotowej pomocy makrofinansowej w celu wypełnienia wymogów rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich.

Służby Komisji, przy wsparciu należycie upoważnionych ekspertów zewnętrznych, oceniły wiarygodność obiegu środków finansowych oraz procedur administracyjnych istotnych dla tego typu pomocy w Armenii w 2004 r., dochodząc do wniosku, że istniejące otoczenie powiernicze jest zasadniczo zadowalające. Jednocześnie w ocenie wskazano na szereg obszarów wymagających poprawy, w szczególności w dziedzinie mechanizmów kontroli wewnętrznych i bezpieczeństwa informatycznego. Komisja Europejska zleci przygotowanie nowej oceny operacyjnej. Jej wyniki zostaną wykorzystane do zdefiniowania szczegółowych środków politycznych, którym podlegać będzie udostępnienie pomocy, w celu wzmocnienia efektywności i przejrzystości systemów zarządzania finansami publicznymi w Armenii oraz zasad dotyczących odpowiedzialności z tego tytułu.

Proponowana podstawa prawna pomocy makrofinansowej dla Armenii obejmuje przepis dotyczący środków zapobiegania nadużyciom finansowym. Środki te zostaną bardziej szczegółowo określone w protokole ustaleń, umowie o dotację i umowie pożyczki. Przewiduje się, że pomoc podlegać będzie określonym warunkom dotyczącym działań politycznych, szczególnie w dziedzinie zarządzania finansami publicznymi, w celu zwiększenia efektywności i przejrzystości pomocy oraz odpowiedzialności z nią związanej. Pomoc makrofinansowa podlegać będzie procedurom weryfikacji, kontroli i audytu, za które odpowiedzialna będzie Komisja, w tym również Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), oraz Europejski Trybunał Obrachunkowy.

8. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE ZASOBÓW

8.1. Cele wniosku z uwzględnieniem ich kosztu finansowego

Środki na zobowiązania w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

(Należy wskazać cele, działania i realizacje)	Rodzaj realizacji	Średni koszt	Rok 2009		Rok 2010		Rok 2011		Rok 2012		Rok n+4		Rok n+5 i później		RAZEM	
			Liczba realizacji	Koszt całkowity	Liczba realizacji	Koszt całkowity	Liczba realizacji	Koszt całkowity	Liczba realizacji	Koszt całkowity	Liczba realizacji	Koszt całkowity	Liczba realizacji	Koszt całkowity	Liczba realizacji	Koszt całkowity
CEL OPERACYJNY NR 1																
Działanie 1 Wsparcie bilansu płatniczego/wsparcie budżetowe dla Armenii																
- Realizacja 1	Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego	0	0	,0						5,85						
- Realizacja 2																
Działanie 2 Aktualizacja oceny operacyjnej																
- Realizacja 1	Sprawozdanie		1	0,05												
Suma cząstkowa Cel 1				0,05						5,85						

CEL OPERACYJNY NR.2 ¹																
Działanie 1.....																
- Realizacja 1																
Suma częstkowa Cel 2																
CEL OPERACYJNY Nr. n ¹																
Suma częstkowa Cel n																
KOSZT OGÓŁEM				0,05							5,85					

8.2. Wydatki administracyjne

8.2.1. Liczba i rodzaj pracowników

Rodzaj stanowiska		Personel, któremu powierzono zarządzanie działaniem przy użyciu istniejących lub dodatkowych zasobów (liczba stanowisk/pelnych etatów)					
		Rok 2009	Rok n+1	Rok n+2	Rok n+3	Rok n+4	Rok n+5
Urzędnicy lub pracownicy zatrudnieni na czas określony ¹² (XX 01 01)	A*/AD	1/3	1/3				
	B*, C*/AST						
Pracownicy finansowani ¹³ w ramach art. XX 01 02							
Inni pracownicy ¹⁴ finansowani w ramach art. XX 01 04/05							
RAZEM		1/3	1/3				

8.2.2. Opis zadań związanych z działaniem

Zadania związane z działaniem polegają, między innymi, na przygotowywaniu/negocjowaniu protokołów ustaleń, umowy o dotację i umowy pożyczki, konsultacjach z władzami i międzynarodowymi instytucjami finansowymi, monitorowaniu polityki gospodarczej i strukturalnej kraju korzystającego z pomocy, podróżach służbowych w związku z przeglądami i przygotowywaniu sprawozdań służb Komisji, przygotowywaniu procedur Komisji związanych z zarządzaniem pomocą.

8.2.3. Źródła zasobów ludzkich (stosunek pracy)

- ☒ Stanowiska obecnie przypisane do zarządzania programem, które zostaną utrzymane lub przekształcone.
- ☐ Stanowiska wstępnie przyznane w ramach rocznej strategii politycznej/wstępnego projektu budżetu (APS/PDB) na rok n
- ☐ Stanowiska, o które zostanie złożony wniosek w ramach następnej procedury APS/PDB

¹² Koszty te NIE są uwzględnione w kwocie referencyjnej.

¹³ Koszty te NIE są uwzględnione w kwocie referencyjnej.

¹⁴ Koszty te są uwzględnione w kwocie referencyjnej.

- ☐ Przesunięcia w ramach zasobów danej jednostki organizacyjnej (przesunięcia wewnętrzne)
- ☐ Stanowiska, których obsadzenie będzie konieczne w roku n, nieprzewidziane w APS/PDB na dany rok

8.2.4. *Inne wydatki administracyjne uwzględnione w kwocie referencyjnej (XX 01 04/05 – wydatki na administrację i zarządzanie)*

mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

Pozycja w budżecie 01 03 02	Rok n	Rok n+1	Rok n+2	Rok n+3	Rok n+4	Rok n+5 i późniejszej	RAZEM
Pomoc makroekonomiczna							
1 Pomoc techniczna i administracyjna (w tym powiązane koszty personelu)							
Agencje wykonawcze ¹⁵							
Inna pomoc techniczna i administracyjna							
- wewnętrzna							
- zewnętrzna							
1) Ocena operacyjna	0,050						
2) Ocena ex post		0,250					
Pomoc techniczna i administracyjna ogółem	0,050	0,250					

¹⁵ Należy odnieść się do oceny skutków finansowych regulacji dla danej agencji wykonawczej/danych agencji wykonawczych.

8.2.5. *Koszt finansowy zasobów ludzkich i powiązane koszty niewwzględnione w kwocie referencyjnej*

mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

Rodzaj zasobów ludzkich	Rok n	Rok n+1	Rok n+2	Rok n+3	Rok n+4	Rok n+5 i później
Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony (XX 01 01)	0,030	0,030				
Pracownicy finansowani w ramach artykułu XX 01 02 (personel pomocniczy, oddelegowani eksperci krajowi (END), personel kontraktowy itp.) (należy określić pozycję w budżecie)						
Koszt zasobów ludzkich i koszty powiązane (niewwzględnione w kwocie referencyjnej) ogółem	0,030	0,030				

Kalkulacja – *urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony*

W razie potrzeby należy odnieść się do pkt 8.2.1

NIE DOTYCZY

Kalkulacja – *pracownicy finansowani w ramach art. XX 01 02*

W razie potrzeby należy odnieść się do pkt 8.2.1

NIE DOTYCZY

8.2.6. Inne wydatki administracyjne niewzględnione w kwocie referencyjnej

mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

	Rok 2009	Rok n+1	Rok n+2	Rok n+3	Rok n+4	Rok n+5 i późni ej	RAZE M
XX 01 02 11 01 – podróże służbowe	0,020	0,010					0,030
XX 01 02 11 02 – spotkania i konferencje							
XX 01 02 11 03 – komitety ¹⁶							
XX 01 02 11 04 – badania i konsultacje							
XX 01 02 11 05 – systemy informatyczne							
2 Inne wydatki na zarządzanie ogółem (XX 01 02 11)							
3 Inne wydatki o charakterze administracyjnym (należy wskazać jakie, odnosząc się do pozycji w budżecie)							
Ogółem wydatki administracyjne inne niż wydatki na zasoby ludzkie i powiązane koszty (niewzględnione w kwocie referencyjnej)	0,020	0,010					0,030

Kalkulacja – *inne wydatki administracyjne niewzględnione w kwocie referencyjnej*

Trzy podróże służbowe dla jednej/dwóch osób

¹⁶ Należy określić rodzaj komitetu i grupę, do której należy.